

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1217

2.12.2025

Storebrand Forsikring AS

Motorvogn

Promillekjøring – årsakssammenheng? – fal. § 4-9 og bal. § 12.

Sikrede kolliderte med en bil som stod parkert i hennes kjørefelt. Fører av denne bilen var på jobb med å dele ut aviser. Trafikkuhellet ble etterforsket av politiet som tok ut siktelse for promillekjøring. Foretaket avslo erstatning for skadene på sikredes bil, jf. fal. § 4-9 fjerde ledd. Foretaket krevde også regress for utgifter det hadde utbetalt under bilens ansvarsforsikring, jf. bilansvarsloven § 12 første ledd bokstav c. Sikrede mente det ikke forelå årsakssammenheng mellom påstått promillekjøring og trafikkuhellet, da det var måten den andre bilen stod parkert på som var årsaket til trafikkuhellet. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 231 000

Saksfremstilling

Saken gjelder foretakets avslag på krav om erstatning for kaskoskader, samt regresskrav for utbetalinger under bilens ansvarsforsikring, etter påstand om promillekjøring.

Forsikringsavtalen inneholdt følgende klausul i forsikringsbeviset og vilkårene:

4. Hvilke begrensninger som gjelder

Forsikringen omfatter ikke:

4.5

skade som oppstår når motorvognen blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og eieren eller sikrede visste eller burde vite det. Jf. FAL par. 4.9, 4. ledd.

Natten den 12.2.25 ca. kl. 02:00 oppstod et trafikkuhell der sikrede kjørte sin bil inn i en annen bil (bil B). Bil B stod parkert i sikredes kjørefelt, med fronten mot kjøreretningen, altså på motsatt side av egen kjøreretning/fil. Det var ingen personer i denne bilen da ulykken inntraff, men føreren av bil B, som leverte aviser, kom straks til kollisjonsstedet. Politiet ble tilkalt av fører av bil B og startet etterforskning av trafikkuhellet.

Sikrede hadde på tidspunkt politiet kom til skadestedet, forlatt dette, og politiet oppsøkte og påtraff sikrede på hennes bopel. Det ble i forbindelse med politietterforskningen avholdt avhør med fører av bil B straks etter ulykken. Det ble fremlagt rapporter fra patruljen som var på skadestedet, og patruljen som oppsøkte sikrede. Sikrede hadde opplyst til politiet at hun etter ulykken hadde inntatt alkohol. Blodprøver som ble tatt kl. 03:51 viste at sikrede hadde en alkoholpromille på 1,57.

Sikrede ble avhørt den 21.3.25, og av rapporten fremgikk det blant annet at sikrede før trafikkuhellet skal ha drukket to glass vin, og at dette var i «22-23 tiden». Videre erkjente sikrede i henhold til avhørsrapporten straffeskyld for å ha kjørt bil tross av at hun var påvirket av alkohol, og at hun også drakk alkohol i de første seks timene etter å ha vært innblandet i et trafikkuhell.

Sikrede samtykket videre til tilståelsesdom om vilkårene for dette var til stede. Angående de materielle skadene påført bil B hitsettes:

Siktede ble spurt om hun var villig til å erstatte materielle skader påført i forbindelse med denne saken dersom fornærmede fremsetter et slikt krav. Siktede syns det er et vanskelig spørsmål å svare på. Men i utgangspunktet mener hun at den andre føreren må ta ansvar for at hun parkerte midt på fylkesveien uten lys. Siktede tar sin straff og tar sitt ansvar, hun får ikke gjort noe annet enn dette. Men hun mener at den andre føreren må ta ansvar for at hun har gjort en dårlig vurdering. Siktede sier det er like farlig å drikke og setter seg i en bil, som det er å parkere slik midt på fylkesveien.

Sikrede hadde etter trafikkuhellet meldt skadene på bilen til foretaket. Fører B hadde også meldt skaden til foretaket, som hadde forsikret begge bilene.

Den 21.3.25 sendte foretaket sikrede brev med «varsel om utvist grov uaktsomhet». Foretaket viste til politirapporten og mente at skadehendelsen hadde oppstått som følge av ruspåvirket kjøring, noe som var grovt uaktsomt, og varslet at det kunne bli helt eller delvis fri for ansvar. Foretaket erkjente ansvar for skadene fører av bil B hadde fremsatt under ansvarsforsikringen med kr 231 738. Foretaket sendte den 14.4.25 brev til sikrede med «varsel om avkortning/regress», med henvisning til forsikringsavtaleloven § 4-9 og bilansvarsloven § 12. Foretaket avkortet sikredes skadekrav 100 % og krevde regress av sikrede for utbetalingen gjort under ansvarsforsikringen. Fra brevet hitsettes:

Sakens faktum

Ifølge politirapport kjørte du på motpartens bil som sto i ro i kjørebane med nødblink på. Det er målt at du hadde en promille på 1,57.

Vår vurdering og konklusjon

...

Ut ifra vår vurdering hadde du mulighet til å handle annerledes. Dersom du hadde latt bilen stå, mener vi at skaden kunne vært unngått. Det er klar årsakssammenheng mellom handlingen og skaden som har oppstått. Kjøring i ruspåvirket tilstand er å anse som grovt uaktsomt.

Sikrede var uenig og sendte klage til foretakets interne klageordning 21.4.25. Sikrede viste særlig til at plasseringen av bil B i feil kjørebane var i brudd med flere av trafikkreglene. Sikrede fremholdt at bil B hadde stått uten noen form for lys på, på en forkjørsvai med 50 km/t, et uoversiktlig og mørkt sted, vinterstid. Dermed var dette årsaken til trafikkuhellet.

Foretaket opprettholdt avslag på erstatning og dets krav om regress. Foretaket fremholdt at sikrede «hadde en promille på 1,57 på ulykkestidspunktet» og kjørt med «nedsatt sikt» – og dermed handlet grovt uaktsomt. Foretaket kunne ikke se at bil B hadde medvirket, og viste til at motparten i henhold til politirapporten hadde «aktivert varselblink», og at trafikkuhellet skjedde på en relativt «rett veistrekning med gatelys». Foretaket mente derfor at det ikke var motpartens handling alene som var årsak til sammenstøtet.

Sikrede meldte saken til Finansklagenemnda den 18.5.25.

Finansklagenemnda ba om innsyn i politidokumentene i saken. Av dokumentene fremgikk det at det ikke var truffet påtalebeslutning. Sikrede sendte så inn informasjon, om at nyere el-biler, altså bil B, kunne ha et automatisk system som medførte at varselblink ble igangsatt automatisk ved kollisjon. Sikrede opprettholdt at bil B var parkert uten lys og viste til billedokumentasjonen. Den 23.7.25 sendte sikrede underretning om politiets saksavgjørelse. I politiets brev av samme dato fremgikk det at politiet hadde henlagt forholdet som gjaldt «plikter v/trafikkuhell». Finansklagenemnda anmodet om nytt utlån av politidokumentene og mottok disse 15.8.25.

I henhold til politidokumentene ble det tatt ut siktelse overfor sikrede den 23.7.25, hvorfra følgende hitsettes:

I Vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd

for å ha ført en motorvogn når hun var påvirket av alkohol (ikke edru) eller andre berusende eller bedøvende midler.

Grunnlag:

Onsdag 12. februar 2025 ca. kl. 02.00 i ... førte hun en personbil med kjennemerke, til tross for at hun var påvirket av alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler.

...

Den 24.7.25 ble det sendt begjæring om tilståelsesdom fra påtaleansvarlig til tingretten, hvorfra følgende hitsettes:

Siktede har erkjent straffeskyld og har samtykket til tilståelsesdom, jf. dok. 08,01. Erkjennelsen styrkes av de øvrige opplysningene og bevis i saken jf. blant annet fornærmedes forklaring dok. 06,01 og dok. 09,03.

...

Hva angår post I legges det til grunn mellom 0,5 og 1 i promille under kjøring ifølge siktedes forklaring dok. 08,01 om at hun drakk to glass vin før kjøringen, men drakk en hel flaske etter kjøringen som resulterte i en promille på 1,57 jf. dok. 09,03. Etter § 31 annet ledd bokstav b straffes man som regel isolert sett med bot og betinget fengsel for en promille på mellom 0,5 og 1,2. Etter § 31 tredje ledd skal det også ved straffeutmålingen tas hensyn til hvilke farer kjøringen har medført. Kjøringen fant sted på natten med lite trafikk, men siktede var innblandet i et trafikkuhell der hun kjørte inn i en parkert bil på veien. Det var ingen som ble skadet som følge av hendelsen.

Sikrede har i det vesentlige anført at avkortning- og regressvurderingen til foretaket ikke er korrekt. Sikrede mener foretaket ikke har tatt hensyn til, eller vurdert bil B sin medvirkning til at trafikkuhellet oppstod. Bil B var i strid med trafikkreglene, uten lys og varsellys, parkert midt i motsatt kjørefelt på en forkjørsvei med 50 km/t etter en kurve, dette var vinterstid og på natten, og dette var samlet sett hovedårsaken til at trafikkuhellet oppstod. Det er ikke riktig at varselblink var aktivert da bil B stod parkert, og fører av bil B sin uriktige forklaring om dette må få betydning.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at det er grunnlag for 100 % avkortning i erstatningen under kaskodekningen, jf. vilkårene pkt. 4.5 og forsikringsavtaleloven § 4-9. Det er også grunnlag for regress for utbetalinger gjort til bil B under ansvarsforsikringen med kr 237 738, jf. bilansvarsloven § 12 c).

Foretaket mener det i politidokumentene kommer frem at sikrede kjørte på motpartens bil som sto i ro i kjørebanelen med nødblind på, og at dette skjedde på en relativt rett veistrekning med gatelys. Videre forlot sikrede ulykkesstedet uten å varsle politiet. Det er målt at sikrede hadde en promille på 1,57.

Foretaket mener det er klar årsakssammenheng mellom handlingen og skaden som har oppstått. Kjøring i ruspåvirket tilstand er å anse som grovt uaktsomt. På bakgrunn av ovennevnte og bransjepraksis er det grunnlag for avkortning av erstatningen med 100 %, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9.

Foretaket har utbetalt erstatning til motparten i tråd med bilansvarsloven. Som følge av den grovt uaktsomme opptreden mener foretaket det i henhold til bilansvarsloven § 12 bokstav c har rett til å kreve beløpet refundert fra sikrede.

Foretaket viser til at det ved saksavgjørelsen har vurdert anførsler om bil B sin plassering og mulige trafikkbrudd. Politirapporten viser imidlertid at føreren av bil B hadde aktivert varselblink og befant seg ute av bilen i forbindelse med arbeid som avisbud. Det vises også til at ulykken skjedde på en relativt rett veistrekning med gatelys. Det er derfor ikke tilstrekkelig grunnlag for å si

at fører av bil Bs handlinger var årsaken til sammenstøtet. Fører av bil B har ikke fått forelegg fra politiet. Uansett har sikrede gjennom egen adferd – kjøring i ruspåvirket tilstand med høy promille og nedsatt sikt – utvist grov uaktsomhet. Den erstatningsrettslige vurderingen etter forsikringsavtaleloven § 4-9 og bilansvarsloven § 12 tilsier da at foretakets ansvar faller helt bort.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om foretaket kan avkorte erstatningen med 100 % etter fal. § 4-9 fjerde ledd og kreve regress etter bal. § 12 c, herunder om det er årsakssammeheng mellom alkoholpåvirkningen og trafikkuhellet, og om B har medvirket til trafikkuhellet.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser en rekke bevisspørsmål som bør vurderes ved muntlig forklaring i en hovedforhandling. Det er uklart for nemnda hvilken promille sikrede faktisk hadde da uhellet inntraff, og også om uhellet ville skjedd uavhengig av denne promillen. Også spørsmålet om B's evt. medvirkning fremstår som uklar og forutsetter bevisføring av hele situasjonsbildet rundt trafikkuhellet. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer fra partene og uttalelser fra medisinsk sakkyndige og eventuelle vitner/politi i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).